

ירושלים, י"ג בכסלו תשס"ג

18 בנובמבר 2002

חוזר מס' ח-06-2090

(8946.doc)

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

1. הנדון: **הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים**
2. **דיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם**
(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. בעקבות ההנפקות האחרונות ע"י מספר תאגידים בנקאיים של מכשירי הון מורכבים הכשירים לשמש כהון משני עליון, נדרש פירוט נוסף בביאור על "הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים".
2. ביום 20 בפברואר 2002, אישרה וועדת הכספים של הכנסת את יוזמת רשות ניירות ערך לתקנות המסדירות את הדיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם. תקנות אלו כוללות גם דיווח כמותי, בנוסף על דרישות הדיווח האיכותי – בהתאם להנחיית הרשות מחדש נובמבר 1999, שאומצה בהוראות הדיווח לציבור בהוראת שעה על "דיווח איכותי בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם".
3. לאור החשיבות הרבה של השקיפות הנדרשת בביאור על הלימות ההון, הגילוי על סיכוני שוק ודרכי ניהולם למערכת הבנקאית, ולאחר התייעצות בוועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל ובוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן:

התיקונים להוראות

4. א. בעמוד 9.1-663 (סעיף 45ג. - הלימות הון (Capital Adequacy) לפי הוראות המפקח על הבנקים) אחרי סעיף ג. יבוא:
"ד. לצורך ביאור 13ב, "הון משני עליון" – הון משני כאמור בסעיף 2.א) בנספח א' להוראה מס' 311 בדבר יחס הון מזערי (הוראות ניהול בנקאי תקין)".
5. בעמוד 42-669 (ביאור 13ב – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים):
א. בסעיף א.1 (הון לצורך חישוב יחס ההון), לאחר המלים "הון משני": יבוא: "הון משני עליון*" ו-"הון משני אחר".
ב. בהפניה "*" אחרי המלים "מהווה חלק מההון המשני", תתווסף המילה "העליון".

דברי הסבר

פירוט נוסף הנדרש לאבחנה בין סוגי ההון המשני.

6. א. בעמוד 1-694 (הוראות שעה), כותרת ההוראה תהיה: "דיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם".
ב. בעמוד 2-694, בסעיף 1 נוספו סעיפים קטנים (ה) "דוח בסיסי הצמדה" ו- (ו) "ניהול פוזיציות בתיק למסחר" כמפורט בהוראה.
ג. בעמוד 3-694:
(1) סעיפים 3 ו- 4 יסומנו 4 ו- 5 בהתאמה, ולפניהם יבוא סעיף 3 (מידע נוסף על מודלים לניהול סיכונים) כמפורט בהוראה.
(2) בסעיף 5 (תחולה ותחילה):
(א) בסוף סעיף קטן (א) במקום "ליום 31.12.99 ואילך", יבוא: "ליום 31.12.02 ואילך".
(ב) בסעיף קטן (ב) במקום "בדוחות לשנת 1999" יבוא: "בדוחות לשנת 2002".

דברי הסבר

1. הגילוי הכמותי על חשיפות לסיכוני שוק בהוראת השעה נוסף לדיווח האיכותי. הוראת השעה מוסיפה להוראות הגילוי הקיימות בדוח הדירקטוריון ביחס לסיכוני שוק ותיערך לפי הוראות אלה.
2. הגילוי הכמותי שנוסף להוראת השעה מתייחס לנושאים הבאים:
(א) מידע נוסף על בסיסי הצמדה – גילוי על סך החשיפה במגזר ההצמדה על בסיס ממוצע או למועד החשיפה המרבית, כאשר הללו שונים באופן מהותי מהחשיפה המשתקפת בביאור על נכסים והתחייבויותיו לפי בסיסי הצמדה לסוף שנת הדיווח.
(ב) ניהול פוזיציות בתיק למסחר - כאשר היקף הפעילות בתיק למסחר הינו מהותי נדרש גילוי לתכיפות ביצוע המדידה אשר תבוצע אחת ליום לפחות ובמרווח זמן קבוע בין המדידות; כאשר נקבעו מגבלות כמותיות על פוזיציות, תצוין תכיפות בדיקת העמידה בהן ויפורטו האמצעים הננקטים כדי למנוע או לצמצם חריגות מהן בין מועדי הבדיקה.
(ג) מידע נוסף על מודלים לניהול סיכונים - תאגיד בנקאי המוסיף מידע כמותי בקשר לחשיפה לסיכוני שוק ולדרכי ניהולם המבוסס על מודל, יתאר גם את המודל ומגבלותיו ואת ההנחות והפרמטרים הדרושים להבנת מידע זה.

תחילה

7. פירוט ההון המשני ודרישות הגילוי הכמותי על חשיפות לסיכוני שוק יחולו על הדוחות הכספיים של תאגיד בנקאי לשנת 2002.
8. תאגיד בנקאי שיתקשה בישום הוראת השעה בהתייחס לנתוני ההשוואה המתפרסמים בדוחות לשנת 2002 יפנה אל מר מ. שפיגל סגן המפקח על הבנקים ובמקרים מיוחדים נשקול הוראות מעבר ספציפיות.

עדכון הקובץ

9. מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(11/02) [2] 663-9.1	(11/00) [1] 663-9.1
* (12/97) [8] 663-10	(12/97) [8] 663-10
* (10/02) [10] 669-41	(10/02) [10] 669-41
(11/02) [10] 669-42	(10/02) [9] 669-42
(11/02) [2] 694-1-3	(1/00) [1] 3-694-1
* (1/01) [1] 694-4	(1/01) [1] 694-4
(11/02) [1] 699-31	-----

* עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

בכבוד רב,

יצחק טל

המפקח על הבנקים